

'దొంగల దొంగలు' కడక! పడుకొస్తా' -
 దోమలపట్టి పీకుతావుంటే-పీర గిల్లినట్టలే
 పవిగా గీపెడతావున్న బుద్ధాద్వీ గవమాయమ్మా,
 బుజుమీదో పోటు పొడిసిన మగదోమని ఎడం చేస్తే
 పాట్యనొక్కటిచ్చి వాళ్ళు చేకడచ్చాయి. 'పట్టు
 పట్టుని మజ్జాస్తం నుంచి కుండలో పోసినట్టిదిగా
 వస్త్రం కుర్చి గుంటలు నిండటమేంటి, వాసనగట్టి
 అందులోంచి ఈగల్లోవల పాపం పెరిగినట్టు
 పుట్టుకు రావటమేంటి దొరికినాద్వీ దొరికినట్టు పీకి
 పాకాన పెడతం మొనరెడలమేంకేదమ్మున పాగి
 పోచ్చాయో వాసామిరంగ. దోమలు వీడిచ్చి రక్తి
 విడబట్టక బుద్ధలండి కొడుకు ఏక ఏడుపు
 చెప్పల్ల బూరూదినట్టు. చగలల్లా రిచ్చాదొక్క
 కునుకు దీడ్డామని రెప్పలు మూతే ఎం లాటం?
 నిడబట్టినితేగా. అంటూ ఓ ఇదవుతున్న అచ్చాద్వీ
 'ఇదుగో నిన్నే ఇనబట్టంరా? చెప్పల్ల తెల్లు
 పెంచావా?' అని కబాయింబింది దింపవల్సి దాలమ్మ
 గుడిసీపోవల్సింది.

'ఏంటి? నువ్వోకా? మీదున్నట్టుంది.
 తొక్కుతా నేంటనుకున్నావ?' పోరునంగా అన్నాను.
 'నింటి?' రోసంగా దాలమ్మ రెట్టచ్చగా -
 'పంక బద్దలుగొట్టి, తొక్కినారలగుతానే
 తప్పదు ...'
 'నువ్వో? నువ్వో? ఇక - కాలు చేతులు జుట్టు
 పోలుగాడిలాగ అడించి రిచ్చాదొక్కాల. పూకోళ్ళుతా
 తిర్పాలంటూ మజ్జాన వనగా ముచ్చటగా ఎల్లివారు.
 మంచి పెద్దా, అచ్చలా ముచ్చటా, నంతోసం పన్న
 బాగ్యం ఏవీ లేదుగాని తొక్కుతాడంట - రిక్కు
 అని జాడించింది దాలమ్మ పచ్చు పలువట్లాడిచ్చి.
 'అనుతే ఇంతకీ నువ్వనేదేంటి? ఆర?'
 తననేదేంటి దాలమ్మ చెప్పబోయేలోగా 'వదివా!
 వదివా' అంటూ వచ్చింది పక్కగుడిసీ పున్నమ్మ
 'ఏంటి పున్నమ్మా?'
 'బోయినా అయినయ్యా?'
 'ఆర. అయ్యాయి గనకే నోటంట మాటొచ్చి
 యవారం మొనరెట్లాడు నీయన్న' అంటూ-జబ్బ
 మీద కరిచిన జాతి దోమని గట్టిగా గుద్దింది. ఆ
 దోమ నెక్కురుగిక్కి పచ్చడయ పోగా 'మీ
 బోయినా లో?' అనగా -- 'మా బోయినాలా!
 ఏమడుగుతావోదినా?' అని పున్నమ్మ రాగాబ దీయగా,
 కళ్ళప్పగించచ్చావూ, చెవులప్పగించి దాలమ్మా వుండి
 పోగా, రాగాలాపి -

'మా ఇంటి మూడురోజుల్లింది చిద్ద
 యూగం. మత్తకీ, మాయనకీ వడిచావటంలేదు.'
 అంది పున్నమ్మ.
 'ఏ!?'
 'ఏం చెప్పనుంటా? తాగొచ్చి నీయన్న -
 అదే - మాయయిన ఒకటే గడవ. నా వంటిని
 నలగని కండా, ఇరగని బోవకా లేదు. ఏ రోజూ నా
 ఈపు రాండోలు మోతేగదా. ఇజ్జానీ పూర్వోలేక
 మునల్లి అడిగింది- 'అదే రావన్నా! ఆడగూతుల్నిట్టు
 కార్పించేకుండా తప్పగూడదురా. అది కన్నీరెట్టితే
 ఇంటికీ మంచిదికాదు' అని మంచిగా చెప్పింది.
 అవట్టు ఇంతెత్తు నెగిరి - 'ముసలి ముండా నాకు
 దెలిదనుకున్నావా? ఆ రోజుల్లా మా నాన్ను నిన్ను
 24 - 30 ధనివి తాప, 20 - 7-11-80

దశమలు

గొట్టుటం నాకు దెలిదా? నాకు నీతులు చెప్పతాది?'
 అంటూ తగులుకున్నాడు. 'ఈ వంశానికి తాగుడు
 వయ్యంలాగ పట్టుకుందిరా. అది పట్టేగద నీ తాత,
 నీ నాన్న - ఇప్పుడు నువ్వు ఇట్లా అయ్యావు' అని
 జాడిచ్చిందా - అప్పుడు తిక్కోగో కర్ణుమ్మకుని
 మనలమ్మమీద కెగబడ్డా - అప్పటి నుంచి ఎడ
 ముగం పెడమొగమై పొదిచ్చుకుంటున్నారా - అది
 కేగిగో ఇవార పెద్దగా అయి - ఆయనలు రిక్కు
 దొక్కలా నిక్కో పోగానే - మనలామె ఇట్లా
 బ కుల్లే రింది ...'
 'ఎట్లా? ఎక్కడకీ?!'
 'చెప్పన్నా. చెప్పన్నా. ఇకాదు నాకు కొడుగ్గుడు.
 నేనాడికీ తల్లినిగాను. పేగు బంధం తెంపుకున్నా.
 తిరణాకీ బోయి - అక్కట్లించి నా కూతుర్నిగ్గర

కెల్లా. నా మురుగులు దానికే ఇత్తా అంటూ -
 ఆ అడంగిరేకల అంజయ్య తిర్పాలం కెల్లావుంటే
 అదెమ్మలు పోయింది. పోగా, ఈవర ఇంటికీ
 తిరిగొచ్చి ఏదీ? మునల్లి ఏదే అని ఆయన ఆరా
 తీయగా - పున్నదున్నట్టు చెప్పి. అప్పుడా కోః
 మంతా నా మీద చూపించి, నా ఈపు ఇమానం
 మోతమోగొచ్చి - ఆ మునల్లాన్ని చంపుతానని శనిదం
 చేసి బాగాకర తీసుకుని నీకట్ల వడిపోయాడద
 అదే ఇదిగా.'
 'దెబ్బలు బాగా తగిల్లియారా?'
 'దెబ్బలారా? నా బాండా? అయ్యన్నీ నా కంపా?లే
 గదా. మా యాడదిడ్డ మొగుడూ తగినోడుగాడు
 అడూ ఈడూ తాగిన మైకంలో ఆ మురుగు
 కోసం ఆ మునల్లాన్ని చంపుతారో లేక ఒకళ్ళొకళ్ళు

హాలడగు చంద్రకర్కరం

చంపుకుంటారో అని గదా వూ బాదా-నేనేం జేతును దేవుడో! ఇట్లావుంటే నా గురించడుగులావేంటే?'
 'అయితే ఇప్పుడు మమల్తేం జెయమంటావే పున్నమ్మా?' అనిచ్చాలనగా -
 'ఏం జెయ్యని వెల్లిగా అంటావే మి ర అన్నయ్యా! నలుగుర్ని వీనుకుని ఎళ్ళి నమాధానం జేసే ఆ ముసల్లాళ్ళి, నీ బానమరిది జాగరగా వట్టుకురా ఎట్లా గయినారే.' అంది పున్నమ్మా.
 'ఇంకా పడితెంతాగ ఈ జబ్బు వదల్వేదు. ఈ వానలో ఈ చీకట్లో ఆ తాగుబోతుముండా కొడుకుల్లగ్గరికి ఏ ఇదిని ఎల్లమంటావే?' అని అచ్చాలు అనగా - 'అడకూతురు ఆ ఇదిని గోష పెడతావుంటే దోమయినా కుట్టనట్టు ఎలాగెలాగ వుంటావయ్యా? పో. లాంతరు దీసుకుపో. కట్టా

లెవరికొచ్చినా ఒకటే. ఇయోంది. రేపు నేనూ' అని దాంమ్మ సపోయి ఇన్నగా -
 'ఏంటి? నేనొక్కడే పోనా?' అని అబలబ మున్నడచ్చాలు కోసంగా చేతుబాసి.
 'ఒకడివిపోతే నలుగుల్వేనుకుపో. పున్నాడుగా పేకలు జతగాళ్ళు. రాగిబాట్టు రంగయ్యా బూసి మొగుడు బనవయ్యా వగయిరాలా, పోయిరా.' అని దాంమ్మ పట్టుబట్టింది. బొద్దో ముడేముకుని పున్న పే క ము క్కల్లి తడుముకుంటూ - 'సరేనే. అడకూతుళ్ళు అంటున్నారు గనకా ఆ రత్త పాతాన్నాన లానికి నే వెళ్తా. తప్పకుండా వెళ్తా. కాని యమచరిగా పుండెట్లాగే పున్నమ్మా? నిల్లర డబ్బులుంటే చూడు' అని అచ్చాలు అడగా - 'అంతకంటేనా? ఇదిగో' అంటూ కొంగున ముడేసి

బదు రూపాయల నోటుని అందించింది పాన్నమ్మ - అడికి.
 బుద్ధాద్ద తాలమ్మకిచ్చి, లాంతరు, కర్ర, తాలాగొడుగు దీసుకుని బయటవడ్డాడు అచ్చాలు. గుడిపెట్టె తొంగున్న రంగయ్యని, బనవయ్యని, ఈరయ్యని లేసి పీలిచి - 'రండిరా నాయాళ్ళలా' అన్నాడు.
 'ఏంటిరో అచ్చాలుగా ఏంటి కతా?' అని నాళ్ళడగ్గా - 'పెద్ద కతేవుందిలే రండిరా, రండిమరి' అని అళ్ళని తోలుకునిపోయి - ఆ తాగుబోతు రాముడుగాడి వైనం తెలియజెప్పాడు. చెప్పి - 'ఈ తాగుబోతుడవల్లో ఇదే గొడవరా. పూరికే దూకుతారు. తలకాయలెగిరిపోతయ్యి, రక్తం పరదగా కారుతుంది. ఒక ఎదవని చెయ్యటానికి అంత కష్టంగాదు. ఒక మంచివని చెయ్యాలంటేనే నన్నాటి పెద్ద మనుషులు చేతులు చేతులు కలిపి నిలబడాలి' అని గట్టిగా అన్నాడు.
 'అయితే ఇప్పుడు నిద్ర మానుకుని మనమేం జెయ్యాలా ఎవనా?' అన్న గర్జన రాగా -
 'మనం తప్పణం ఆ ముసల్లాళ్ళి రప్పించాలి. లేనాతే ముసల్లి చచ్చిపోతుంది. ఆ ముసల్లి పోగా - మురుగులా పోతాయి. నా కళ్ళలో చూశా. ఎండి మురుగులు. ఎండిమురుగులా నాయాళ్ళలా.'
 'ఓరి దొంగగొడ్డి కొడక! ఓరో అచ్చాలుగా!' 'మనందర్ని ఆ జాతే గరం. అందువల్ల తిట్లు మరేం పల్లా' అని కులాసాగ నవ్వి, ఆ తిట్టివనాడి చెవిలో నోరుపెట్టి గుసగుసమన్నాడచ్చాలు. అడు పక్కనాడి, అడింకోడిది చెప్పలు కొరగ్గా అందరి మొకలా ఇంతయ్యాయి. విచ్చుకున్నాయి బూరిల్లా గ.
 'పదండి పదండెచా! పాసం ముసల్తేమయి పోద్దో. మనలాంటి పెద్ద మనుషులు ఇటువంటి ఎవారాల్లో వూసుకోవాలి. కాంటే మరేదేకాదు.' అంటూ కిపకిచలాడ్డా కోతుల్లాగ అచ్చాలనున సంచగా - ధైర్యంగా సాగిపోయి పూరుబయటి కొచ్చారు.
 విచ్చుచీకటిగా వుంది. కమ్మ పొడుసుకున్నా కనపట్టంలేదు. గుడ్డి లాంతరు ఎలగులో బురదని అనలసమని తొక్కుకుంటూ దోషెల్లి, కళగల్లి, కలపురుగుల్లి దాటుకుంటూ అళ్ళు సాగిపోయే ఆ క్షణంలోనే - నాళ్ళకి చెరువుట్టునున్న కల్లపాక కనవడింది - నిల్లగా, రంజాగా. సరిగ్గా అప్పుడు పారుగుారో - చేపలవులునుతో చెల్లిలు పెట్టివ అన్నం పూలుగా దివి బ్రేవుమని తేన్నాడు రామన్న. (తేన్ని సకిలిచ్చి మట్టు ముట్టించాడు. అప్పటివాకా అదేవనిగా నీతులు మారినోస్తావుంది తోడబుట్టివ అడబడును. ముసల్లి ముక్కూ చీడుకుంటూ వుంది. అల్లడంతా వింటావున్నాడు.
 'తప్పేనే. తప్పేనన్నాగా.' అన్నాడు రామన్న సిగ్గుతో చిలికిపోతా.
 'అట్లా అంటేగారు. అమ్మమ్మాడు. అమ్మంటే ఎవరు? దేవత. ఆ దేవతని బాధపెట్టి పదిన్ని అట్లా ఇంపబెట్టి - నువు నీం సాడించేటట్టురా? అనలు మా అడగూతుళ్ళకి ఈ శిక్ష ఎందుకురా? ఎందుకంటే చెప్పరా అన్నయ్యా. చెప్పి.'
 రామన్న తల నేలాడేసాడు.
 7-11-80 - ఆంధ్రనవి త్రావం 10 - 25

దోమలు

కృతలో

రాగబంధితులు

సిరియల్ నవల

ప్రారంభం!

కార్టూనిస్టులకు సూచనలు!

- ★ కార్టూన్లను మంచి ద్రావింకు కాగితం మీద ఇండియన్ యింకుతో గీసి పంపాలి.
- ★ ప్రతి కార్టూన్ వెమక కార్టూనిస్టు పేరు, చిరునామా ఉండాలి.
- ★ వ్యంగ్య చిత్రాలు ప్రస్తుతం గా సాధ్యమై నంతవరకూ వాటిపై 'వ్యాఖ్య' చదవటానికి ముందే సవ్యించేవిగా అర్థవంతంగా వుండాలి!
- ★ వ్యాఖ్య చిన్నదిగా క్లుప్తంగా వుండాలి. అక్షరాలు కుదురుగా మొదటిసారి చదివి నన్నడే అర్థం అవ్వాలి! కార్టూన్ మీద పేరూ పూరు అన్నీ రాస్తే అవి తిరిస్కరింపబడే అవకాశాలుంటాయి.
- ★ సొంత చిరునామా గల తపాలా బిళ్లలు అంటించిన కవరు గల కార్టూన్లను త్రిప్పి పంపడం జరుగుతుంది - దారిలో సాయమాటికి మా బాధ్యత లేదు.
- ★ ఎన్నుకొన్న కార్టూన్లలో అన్నీ గాక కొన్ని మాత్రమే ఒక్కోసారి వేసుకోడం జరుగుతుంది - పరిశీలనకి ఐదారు వారాలు పట్టవచ్చు.
- ★ పండుగల కార్టూన్లు - బాగా ముందుగా వాటి కవరు మీద ఆ "ప్రత్యేక" సందర్భాన్ని పేర్కొంటూ పంపడం అవసరం -
- ★ రంగుల కార్టూన్లు, పెన్సిల్ బొమ్మలు, తెల్లకాగితం మీద వేసిన బొమ్మలు పంపవద్దని మనవి.

- సం॥

'ఇప్పుళ్ళూ నీ బావ అట్టా అయ్యాడని ఇదయిపోయాను. ఇప్పుడునువ్వు మొదలు పెట్టావన్న మాట. ఆయన మారిపోయి మంచాడయ్యాడని మురిసినా? నీ వంగతి ఇలాగయిందని తెల్లంది - ఇంక ఎందుకురా తమ్ముడూ మేవెందుకు? మా బతుకులెందుకు? నీ.'

'తెల్లలా! వాది తప్పేనే. చంపలు వేసుకుంటా. ఇకనుంచి అమ్మని పువ్వుల్లో పెట్టి మానుకుంటా. అమ్మదేవుని గానీనీ, వదిల్లి ప్రేమగా మానుకుంటా. చెయ్యి తేటెట్టు. వేసు మంచివాడని నీచేతే అనిపిస్తా. తాగుడు గీగుడు మావేళ్లా. నిజం. హమ్మ' అని మొత్తుకుని చెల్లెలికి మాటిచ్చి - పాలిమేదాకా బావ చచ్చి పోవడం - వస్తానన్న ప్రేమ - ముసల్దాన్ని ప్రేమగా వేళ్ల పట్టుకుని మెల్లిగా నడిపించుకుంటూ ముందుకి పోగాడు రామన్న.

వర్షం వచ్చి మొదలయింది. దారినిండా రాళ్ళూ ముళ్ళూ. ముసల్దాన్ని బజిలమీద వేసుకుని బురదలో భారంగా అడుగులు వేసాడు. చమటలు కారి నీవు తడిసింది.

'ఈ బురదలో నీచేత మోయించుకుంటున్నారా కొడుకా?' ముసలమ్మ అబలబలాడింది. రామన్నకి సవ్య వచ్చింది. అంతా చేతులారా చేసుకున్నదేగద. కార్టూన్ పార్కం లేకుండానే తను పాన్నమ్మని చెయి చేసుకోటం, అది అబలబలాడటం, అదేంపనని ముసల్లి అడ్డం పడటం, తను రంకెలు వేయటం, గొడవలా! కావాచ్చని కొనితెచ్చుకున్నదే గదా ఈ సంత!

రామన్న రొప్పాడు. అసలే మున. ఆసయిన ముసల్దాని బరువు. చీకటి. వాన. ఆయాసం. ఆసయిన కాళ్ళనిండా ముళ్ళు. రాళ్ళు చేసిన పుళ్ళు. మా బాగ అయింది గద!

చివరికి ఊగు దగ్గరవడింది. చెరువు కట్టు. ఎక్కాడు రామన్న. అది దిగితే ఎంతా! నాలుగంకలు. అసలం అడుగులు పడ్డాయి. అంత దూరాన గుడ్డలాతరు. ఎవరితో మాటలు. కాసేవటికి ఆ మాటలు దగ్గర పడ్డాయి. వాళ్ళు తూల్తూ పేలున్నారు.

'ఎవరె అది?'

'అగరా.'

రామన్న అగాడు.

'ఎవరంటే మాటాడవేరా పందిలా? అ!'

'వేసు', రామన్నని.'

'నువ్వేనా. తాగుబోతు రామన్నగాడివేనా? ఏమిరా, ఏం చేశా? ఏది ముసల్లి? ముసల్దాని చేతి ఎండి మురుగుతెయ్యారా? గవ్వన వానవచ్చింది. నలుగురూ పూలుగా తాగివున్నారు. తూల్తున్నారు. బురదని కనపిన తొక్కుతున్నారు.

'రామి! ఒలేయ్. పుచ్చి పగుల్తుందిరా. తీయ్ ఆ మురుగుల్లి సీటియ్య.' ఆ నలుగురూ మీదికి ఎగబడ్డారు. రామన్న అటు ఇటు చూసాడు. చేతుల్లో పువ్వు కర్రని తిప్పాడు - గిరిగిరా.

'పట్' మంది. లాంతరు పగిలి దీపం అరి పోయింది. చుట్టుకున్న వేసక్క తిరిగి చెట్టు వాటుకి

పరుగెత్తాడు. ముసలమ్మ ఏపుమీదే వేలాడుతూ వుంది. కాటుకంటి కటికి చీకట్లో కర్రలు లేచాయి. పటపట. దనదన. బూతులు, రాగాలు, కనపిన గోల.

'అయ్యా.'

'అమ్మా.'

'చచ్చారో.'

'అబ్బా. నా బుర్ర బద్దలయింది రో అచ్చాయిగో. చంపివురా నమ్మ.'

గుడిసినద్ద ముసలమ్మని ధిపి కాళ్ళు, చేతులు కడుక్కుంటున్నాడు రామన్న. పాన్నమ్మ, ఆ వెనకే దాలమ్మా పరుగెత్తుకుని వచ్చారు. దోమలు జయ్యని లేచాయి. చేతులమీద వాలి పీకాయి. చట్టుట్టుని చరిచి వాట్నిచంపాడు రామన్న. తాగుడు లాంటి అలవాట్లూ ఇట్టాగే ప్రాణాన్ని కొరికి రక్కాన్ని పీలుస్తాడు. రొద్దపెట్టి మనసు మనసులో లేకుండా చేస్తయ్యి. మనసులో - బుద్ధి జ్ఞానం పున్న మనుషుల్లో కూడా - అడుకుంటాడు. చనిపికి వేరైతేస్తాడు. అడ్డి రాక్షసుడ్ని చేస్తాడు. హత్యలు చేయిస్తాడు. మంచి చెడూ వుండ దనలండదు. నిజం!

'వచ్చావా తమ్ముడూ' - పలకరించింది దాలమ్మ. రామన్న వచ్చాడు.

'అబ్బాయా! నీ కోసమని మీ నానావాళ్ళు వచ్చారే. కనవచ్చా?' అనడిగింది దాలమ్మ.

'నిన్నేరా రామడూ! మాట్లాడవేంటి? ఆళ్ళు కనవడలేరా?' - కంకారు.

'కనవడ్డారులే' అన్నాడు రామన్న.

'మరేరి? ఆళ్ళు ఎక్కడయ్యా?'

'బాగా తాగి చెరువుగట్టుమీద బుర్రలు బద్దలుగొట్టుకుని పడివున్నారులే.'

'ఓరి దేవుడో! నేనేంజెయ్యనురో!' దాలమ్మ రాగాలు తీసింది.

'ఇంకా అట్టాగే మంచున్నావే? పడ పడ!' అని తగులుకుంది పాన్నమ్మ.

'ఎక్కడికి పదా?' రామన్న అనగా -

'అక్కడికే. అళ్ళుట్టా కొట్టుకుపడివుంటే పూరకుంటావా? తీసుకోచ్చి అప్పట్లో జేర్చు.'

'ఈ తాగుడు నా కొంప ముంచిందిరో దేవుడో.'

తమ్ముడూ నువ్వే నమ్మ కాపాడాలి. పద రాయనా! ఆ మనిషిని తీసుకోచ్చుకుండాం. రా బాబూ' బ్రతిమాలింది దాలమ్మ. పద పదమని సోరింది పాన్నమ్మ. అసల్పంకతాళ్ళకేదెల్లు?

అయ్యండేదో అయ్యింది. సరసని కర్ర తీసుకుని బయలుదేరాడు రామన్న. అతనివెనకే దాలమ్మ, ఆ వెనకే పాన్నమ్మ - 'ఓ ఎంకయ్యన్నయ్యో! రావయ్య తమ్ముడో, లేండి లేండి. రాండి' అని అరుస్తూ. మరవగులతోంది దోమలు జయ్యన లేచి వాల్తున్నాయి. వాలి పీకుతున్నాయి. అది వాటి అలవాటు. చెడు అలవాట్లూ అంతే! మనిషిని పీకి పాకాన పెడతాయి. మానవత్వాన్ని పీల్చి నరికూప రాక్షసుడ్ని చేస్తాయి. పీల్చి చంపాలి. అందుకు ఎంతో కష్ట పడాలి.